

Broj: Br.01-190-17
Podgorica, 30.05.2017. godine
MBMB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 41 st.1 Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.42/11 i 32/14) i člana 40 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.53/14) nakon završenog ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda, po pritužbi XX, iz Podgorice, na rad DOO "Vodovod i kanalizacija"

MIŠLJENJE

I UVOD

Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, XX, iz Podgorice, podnio je pritužbu na rad DOO „Vodovod i kanalizacija“.

U pritužbi je u bitnom naveo da mu je supruga težak bolesnik-nepokretna od 21.juna 1979.godine, te da joj je, od 1990.godine, priznato pravo na naknadu za tuđu njegu i pomoć. Dalje je istakao da je, po tom osnovu, dana 07.02.2017.godine podnio zahtjev za subvenciju na utrošenu vodu- u visini od 50%, te da o tom zahtjevu DOO „Vodovod i kanalizacija“ nije odlučio. Stoga mu, kao korisniku usluga, po navedenom osnovu, račun za februar mjesec, nije bio umanjen, kako je to zahtjevom traženo. Naveo je i to da je predložio da se, po ovom osnovu (za 50%), umanji i zaostali dug u iznosu od 1.1337,37eura. Pri tome je istakao, da se povodom tog duga, protiv njega, pred Osnovnim sudom u Podgorici, vodi sudski spor, pa je zatražio da mu se omogući da, ovako umanjeni iznos, isplaćuje, uz mjesečne račune za 2017.godinu, u iznosu od po 20 eura.

II POSTUPANJE ZAŠTITNIKA

Radi sprovođenja postupka po ovoj pritužbi Zaštitnik je zatražio i dobio izjašnjenje od DOO „Vodovod i kanalizacije“.

DOO „Vodovod i kanalizacije“ u svom izjašnjenju u bitnom je naveo da je prema Odluci Odbora Direktora Društva DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, o subvencioniranju računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda br. 5174 od 04.03.2014.godine pravo na istu između ostalih imaju korisnici njega i pomoći drugog lica. Dalje je naveo da se podnosilac pritužbe obratio tom Društvu zahtjevom broj 1181 od 07.02.2017.godine sa potrebnom dokumentacijom (Uvjerenje od JU Centra za socijalni rad, da je korisnik tuđe njega i pomoći na ime člana uže porodice), u kojem traži pravo na subvenciju računa za utrošenu vodu (umanjenje 50%). Ukazao je da je podnosilac pritužbe da bi ostvario pravo na subvenciju bio dužan da, u skladu sa članom 6 st.2 pomenute Odluke zaključi Ugovor o dinamici izmirenja duga u ratama ili izmiri dug u cjelosti, a koji prema evidenciji iznosi 1.663,34eura. Dalje je ukazao da je podnosiocu pritužbe, dana 13.02.2017.godine odgovoreno na njegov zahtjev, da mu je ukazano na mogućnost izmirenja duga u ratama, ali da podnosilac pritužbe to nije prihvatio. Stoga, kod činjenice da je podnosiocu pritužbe odgovoreno na zahtjev u odgovarajućem roku i data mogućnost sklapanja Ugovora na rate, u kojem je obuhvaćen i iznos iz utuženja (dva utuženja u ukupnom iznosu od 766,33), da je isti odbio da postupi na navedeni način, to nije bilo uslova da mu se subvencija po navedenom osnovu odobri.

III UTVRDJENE ČINJENICE

Na osnovu navoda iz pritužbe, izjašnjenja, dostavljene i pribavljene dokumentacije u ispitnom postupku utvrđeno je da se podnosilac pritužbe XX dana 07.02.2017.godine obratio DOO „Vodovod i kanalizaciji“ sa zahtjevom za subvenciju za utrošenu vodu u visini od 50%, za člana porodice-suprugu, kao korisnika tuđe njege i pomoći. Dalje je utvrđeno da je to pravo rješenjem JU Centra za socijalni rad Opštine Podgorica, Cetinje, Danilovgrad i Kolašin broj 03-157/94 od 20.10.2005.godine XY, supruzi podnosioca pritužbe nastavljeno sa danom 01.01.2005.godine u mjesečnom iznosu od 50,00 eura. Dalje se utvrđuje da je, odlučujući po zahtjevu podnosioca pritužbe, DOO „Vodovod i kanalizacija“ podnosioca pritužbe obavijestio da po Odluci Odbora za utrošenu vodu i izvršene usluge odvodjenja i prečišćavanja otpadnih voda br.5714 od 04.03.2014.godine, kao korisnik tuđe njege i pomoći pripada predviđenoj kategoriji, te da je, u skladu sa tom Odlukom, kao potrošač koji ima zaostali, a neizmireni dug, dužan da, prilikom podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na subvenciju, podnese dokaz da je isti izmiren u cjelosti. Pri tome, podnosilac pritužbe je obaviješten da je sa tog razloga, potrebno da zaključi Ugovor o dinamici izmirenja duga u ratama ili u cjelosti, a koji prema evidenciji DOO „Vodovod i kanalizacija“ iznosi 1.625,58 eura, tek nakon čega će mu se moći donijeti rješenje o subvencioniranju mjesečnih računa za vodu. Kako podnosilac pritužbe nije prihvatio da, postupi po uslovima utvrđenim navedenom Odlukom, to mu DOO „Vodovod i kanalizacija“ nije udovoljio zahtjevu, jer nijesu postojali uslovi za donošenje rješenja utvrđenog Odlukom Odbora direktora o subvencioniranju za utrošenu vodu i izvršene usluge odvodjenja i prečišćavanja otpadnih voda br.5714 od 04.03.2014.godine. Utvrđeno je i to da se povodom spornog-zaostalog duga vodi sudski postupak protiv podnosioca pritužbe pred Osnovnim sudom u Podgorici.

IV Relevantni propisi

A) Domaće pravo

Ustavom Crne Gore («Službeni list CG», br.1/2007) propisano je:

"Država obezbjeđuje materijalnu sigurnost licu koje je nesposobno za rad i nema sredstava za život" (čl. 53)

Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti propisuje ("Službeni list CG" br. 27/2013, 1/2015, 56/2016, 66/2016 i 1/2017) propisuje:

„ Osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti su:

- 1) Materijalno obezbjeđenje
- 2) Lična invalidnina
- 3) Dodatak za njegu i pomoć
- 4) Zdravstvena zaštita
- 5) Troškovi ishrane
- 6) Jednokratna novčana pomoć
- 7) Naknada roditelju ili staratelju-njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine (čl.20st.1)

„Opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao što su: jednokratne pomoći; subvencije u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća, koja osniva opština i druga materijalna davanja iz socialne zaštite.

Vrste materijalnih davanja, bliže uslove, način i postupak za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ opštine." (čl.39)

Odlukom Odbora Direktora Društva DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, o subvencioniranju računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvodjenja i prečišćavanja otpadnih voda br. 5174 od 04.03.2014.godine utvrđeno je:

„Pravo na subvencioniranje računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, imaju sljedeće kategorije potrošača:

1. Korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice, lične invalidnine, njege i pomoći drugog lica, smještaja u drugu porodicu i pomoći za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim potrebama; (čl.2 st.1)

Potrošaču kome je odobrena subvencija, umanjuju se mjesečni iznosi računa za 50%.

Potrošaču koji ima zaostali, a neizmireni dug, dužan je da prilikom podnošenja zahtjeva za ostavriavanje prava na subvenciju podnese dokaz da je isti izmiren u cjelosti“. (čl.6)

Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i slobode Crne Gore(“Službeni list CG” broj 42/2011 i 32/2014) propisuje:

"Zaštitniku/ci se može obratiti svako ko smatra da su mu aktom, radnjom ili nepostupanjem organa povrijedjena njegovana prava ili slobode". (Član 3 stav 1).

"Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda". (član 41 stav 1).

B) Medjunarodno pravo

Protokol I uz Konvenciju o ljudskim pravima i slobodama (Pariz, 20.marta 1952) utvrđuje:

"Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predvidjenim zakonom i opštima načelima medjunarodnog prava .(čl.1)

Medjunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (Usvojen i otvoren za potpisivanje i ratifikovanje ili pristupanje rezolucijom Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 2200A (XXI) od 16. decembra 1966. godine. Stupio na snagu 3. januara 1976) utvrđuje:

„Države ugovornice ovog Pakta priznaju pravo svakog na socijalno obezbjeđenje, uključujući tu i socijalno osiguranje".

V ZAKLJUČNA OCJENA

Na osnovu navoda iz pritužbe, dostavljenog izjašnjenja i priložene dokumentacije proizilazi da je DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica postupilo po zahtjevu podnosioca pritužbe od 07.02.2017.godine i aktom broj 1181/2 od 13.02.2017.godine obavijestilo XX, da, saglasno Odluci Odbora direktora DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, o subvencioniranju računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda br.5174 od 04.03.2014.godine, kao korisnik tuđe njege i pomoći na ime člana uže porodice, pripada predviđenoj kategoriji; da podnosilac pritužbe nije zaključio Ugovor o dinamici izmirenja duga u ratama ili u cjelosti, u skladu sa odredbama Odluke Odbora direktora DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, 5174 od 04.03.2014.godine, a koji prema evidenciji DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, iznods duga je 1.625,58 eura, kako bi ostvario navedeno pravo.

Naime, odredbom čl. 39 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti propisuje ("Službeni list CG" br. 27/2013, 1/2015, 56/2016, 66/2016 i 1/2017) propisano je da Opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao što su subvencije u plaćanju komunalnih usluga, koje pružaju javna preduzeća, koje osniva opština. Pri tome, zakonom je utvrđeno da bliže uslove, način i postupak za ostvarivanje tog prava propisuje nadležni organ opštine.

Stoga Zaštitnik ukazuje da pravo na utvrđivanje subvencije u plaćanju komunalnih usluga, koje je zakonom priznato jedinicama lokalne samouprave, predstavlja diskreciono pravo lokalnih jedinica. To znači da organi lokalne samouprave, samostalno odlučuju tj. utvrđuju uslove i način ostvarivanja prava na navedenu subvenciju, a koji su zakonom priznati korisnicima materijalnog davanja iz socijalne zaštite.

Prema Odluci Odbora Direktora Društva DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, o subvencioniranju računa za utrošenu vodu i izvršene usluge odvodjenja i prečišćavanja otpadnih voda br. 5174 od 04.03.2014.godine, predviđeno je da pravo na subvenciju, kojom se umanjuju mjesečni iznosi računa za 50%, imaju i korisnici njege i pomoći, te da je potrošač koji ima zaostali dug dužan prilikom podnošenja zahtjeva da dostavi dokaz o tome da je isti izmiren u cjelosti.

Kako iz činjeničnog stanja utvrđenog tokom postupka proizilazi da podnosilac pritužbe na ime zaostalog, a neisplaćenog računa za vodu duguje iznos od 1.625,58 eura, za koji ,kao korisnik usluga nije prihvatio da, u skladu navedenom Odlukom, zaključi Ugovor o dinamici isplate duga u ratama ili u cjelosti, sa kog razloga mu DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, nije moglo priznati pravo na subvenciju za utrošenu vodu, to Zaštitnik nije mogao utvrditi povredu prava na mirno uživanje imovine zagarantovanog odredbom čl. 1 Protokola I uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ovo sa razloga što, pravo na subvenciju, po osnovu kojeg se umanjuju mjesečni iznosi računa za vodu 50%, prema odredbi čl. 6 navedene Odluke pripadaju korisnicima koji imaju u cjelosti izmiren dug, odnosno zaključen ugovor o dinamici ispunjenja dugovanog iznosa za utrošenu vodu.

ZAMJENIK ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Petar Ivezić

Dostaviti:

- Podnosiocu pritužbe
- DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica
- a/a